

ARENGUSEIRE KESKUS

Ukraina sõjapõgenike pikaajaline mõju Eesti rahvastikule, tööturule ja sotsiaalsüsteemile: stsenaariumid aastani 2100

Magnus Piirits

15.06.2022

Ettekande teemad

- Sõjapõgenike sisserände mõju Eesti rahvastikule
- Lõimumist mõjutavad tegurid
- Sisserände mõju riigi tuludele ja kuludele

Mõju Eesti rahvastikule

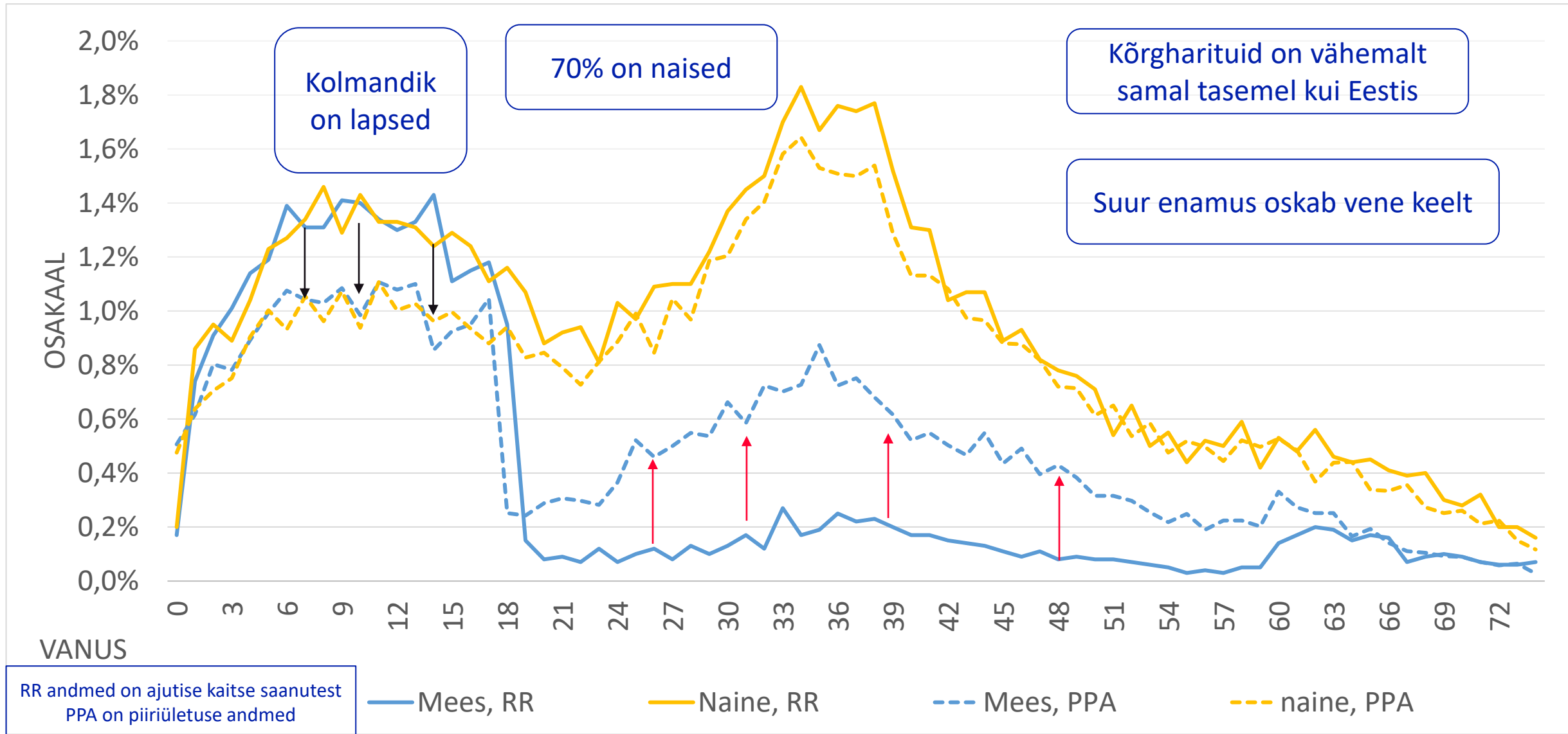

ARENGUSEIRE
KESKUS

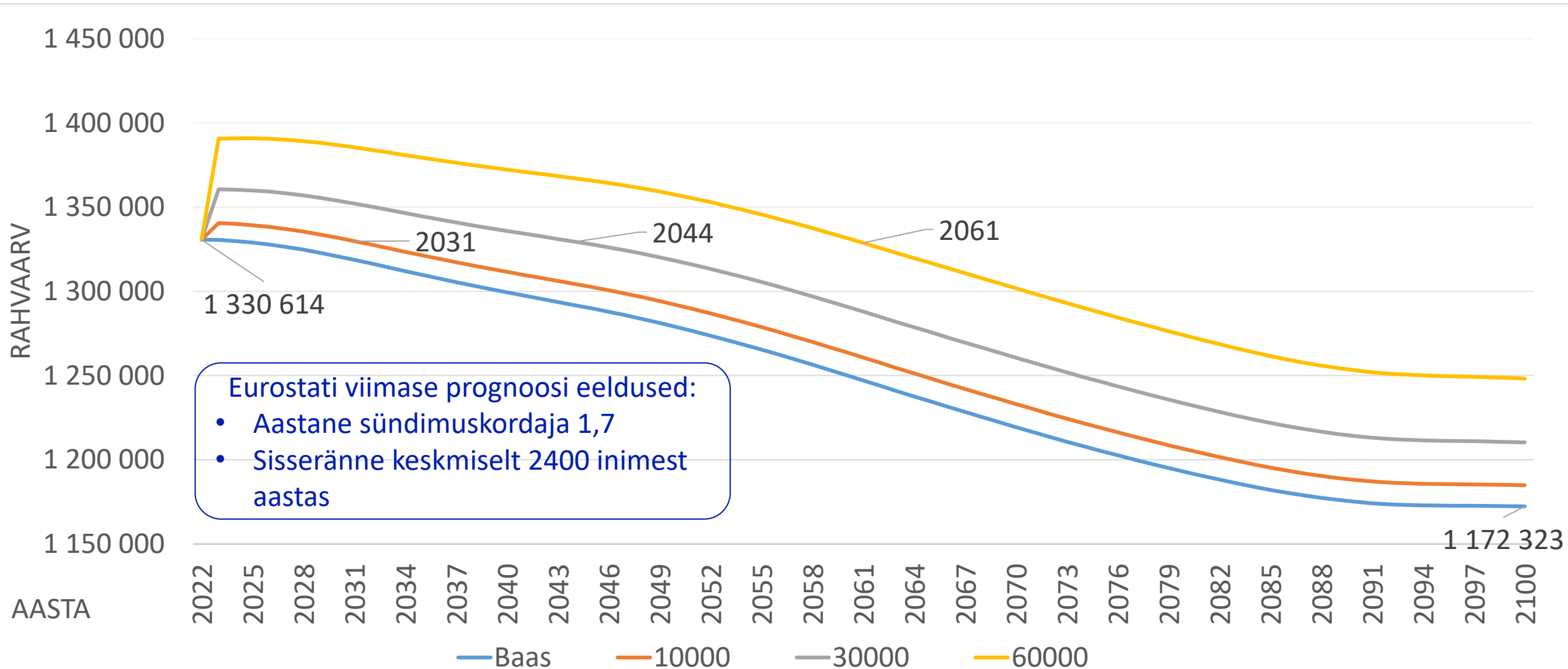
Stsenaariumid

- 12. juuni seisuga oli Eestisse jõudnud *ca* 42 000 sõjapõgenikku, kellest ajutise kaitse taotluse on esitanud *ca* 27 000 inimest.
- Küsimus on, kaua sõda veel kestab ning kuidas lõpeb – sellest oleneb, palju sõjapõgenikke Eestisse tuleb ja paljud neist jäävad Eestisse elama.
- Kuna teadmatus on suur, siis oleme loonud kolm stsenaariumit, mille järgi jääb sõjapõgenikke Eestisse elama:
 - 10 000
 - 30 000
 - 60 000

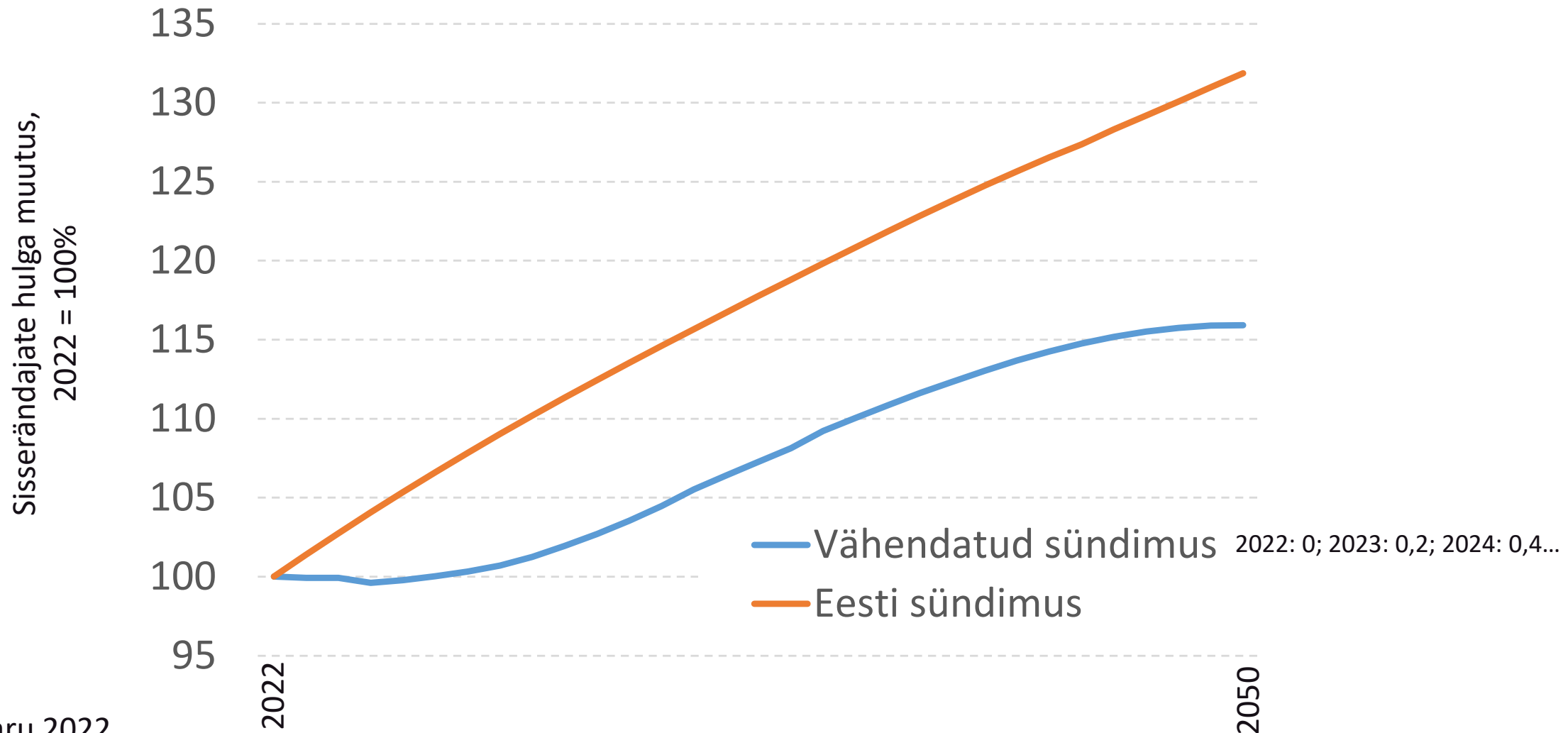
Sõjapõgenike sooline ja vanuseline struktuur (aprilli lõpp)

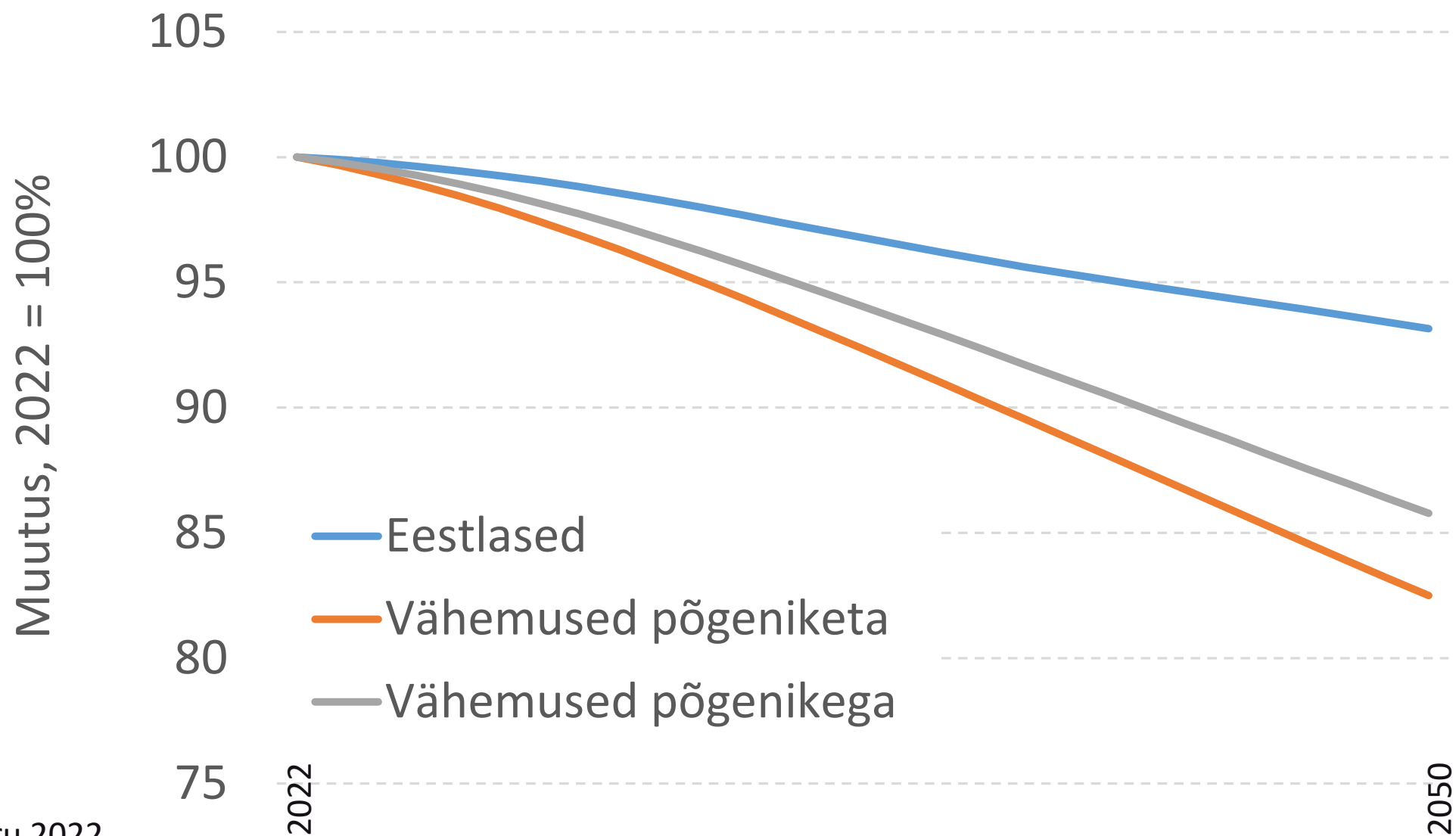
Kõik stsenaariumid lükkavad edasi Eesti rahvastiku vähenemist, aga erineval määral

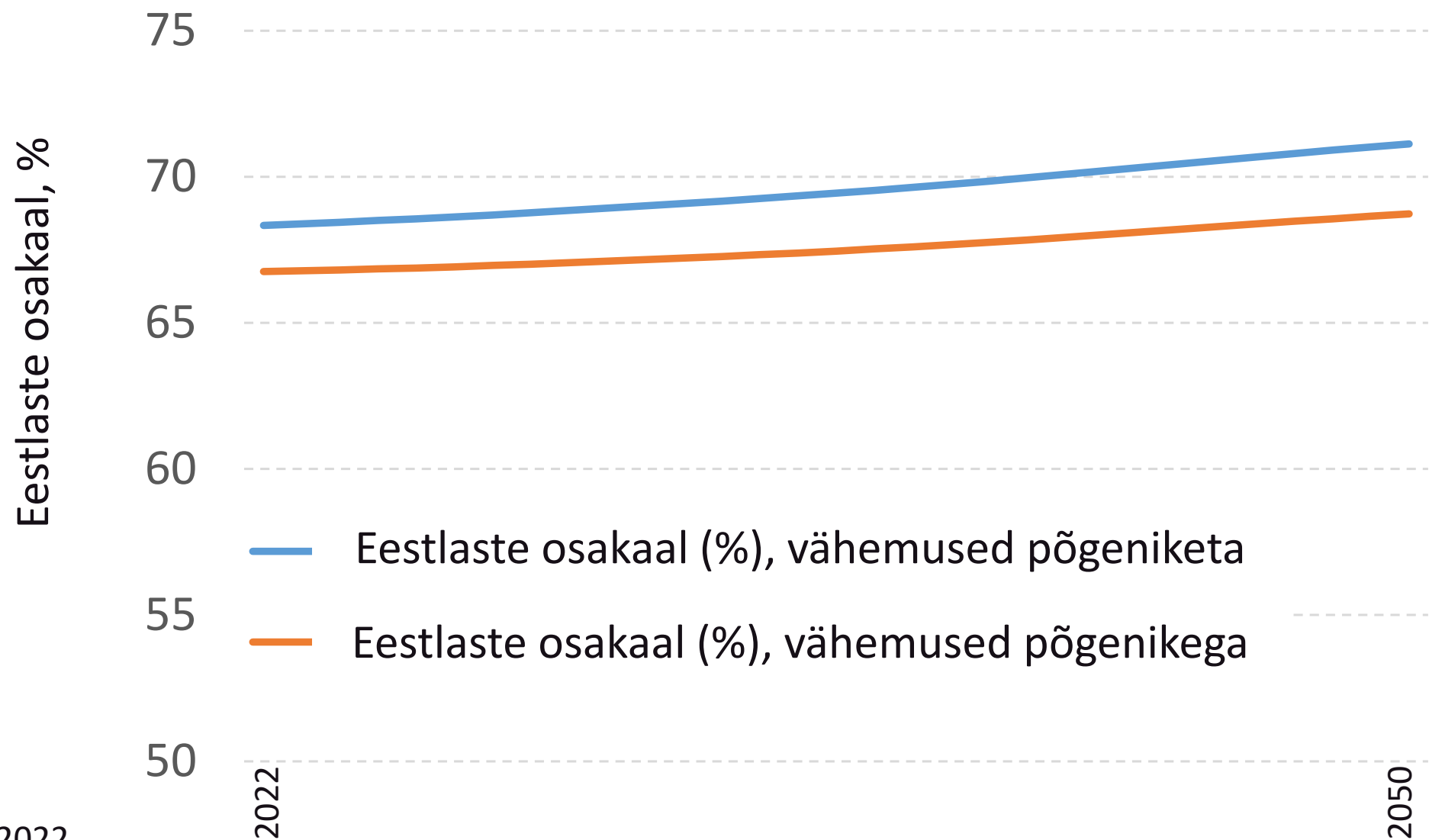
Sündimuskäitumine omab olulist rolli

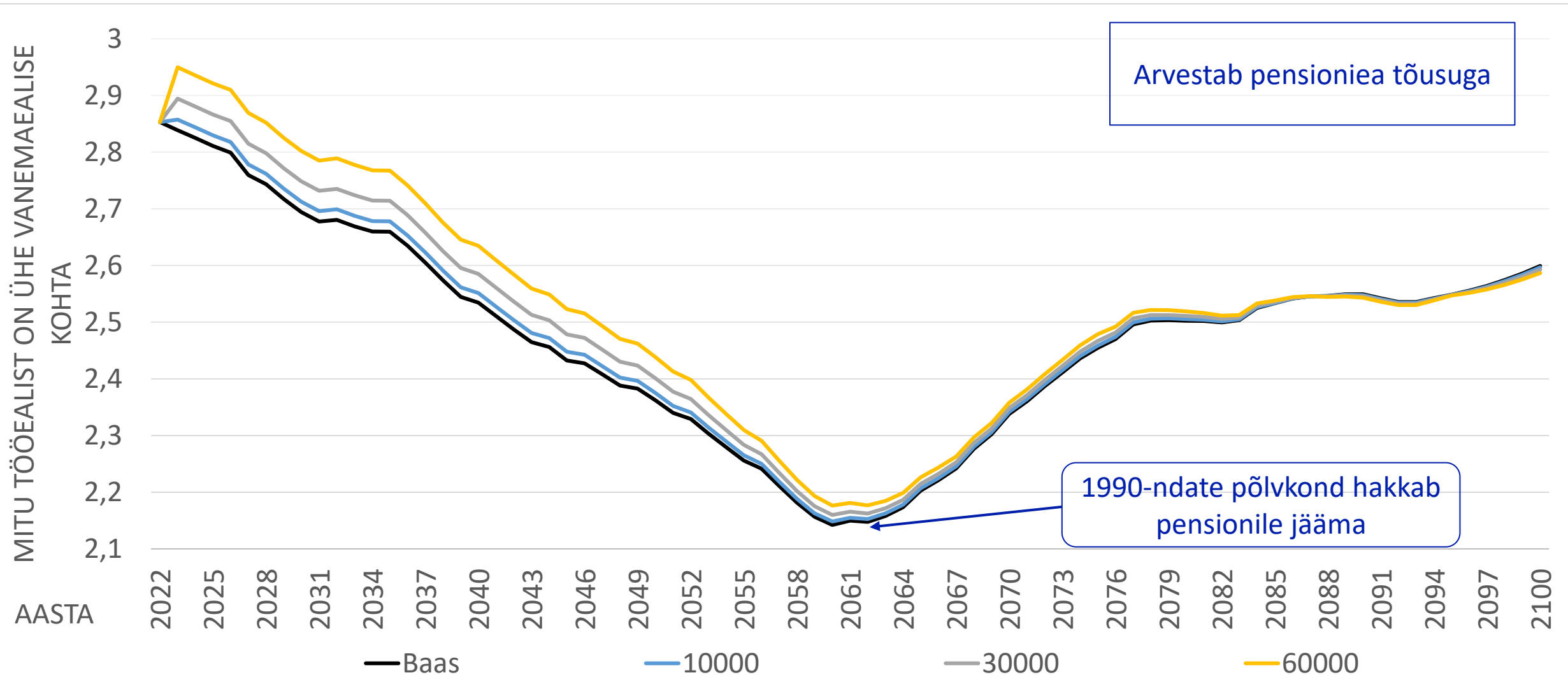
Vähemuste osakaal Eesti rahvastikus väheneb

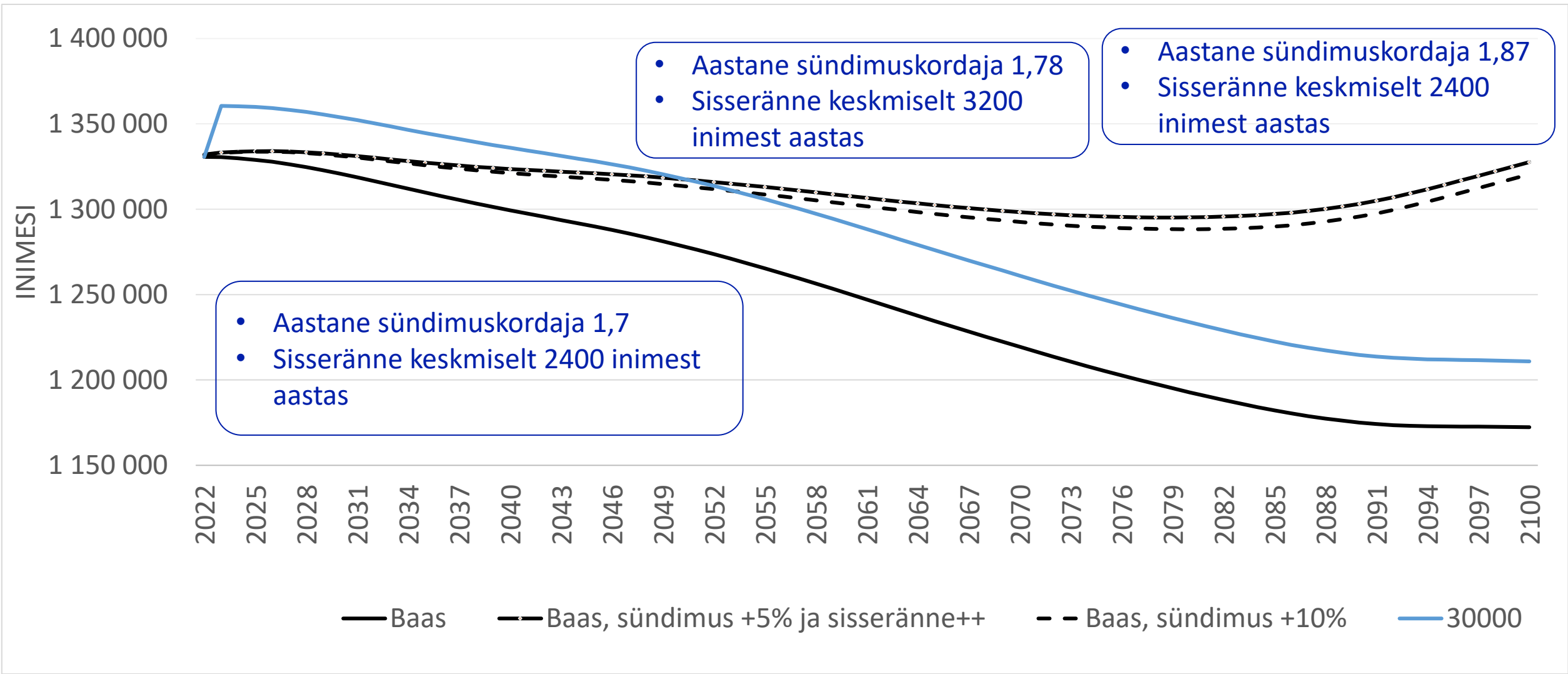
Eestlaste osakaal kasvab

Tööealiste ja vanemaealiste suhtarv 30 000 sõjapõgeniku korral paraneb kuni 2060-ndateni

Rahvaarvu vähenemise pidurdamiseks on vajalik 10% suurem sündimus või suurem sisseränne koos 5% sündimuse kasvuga

Sõjapõgenike lõimumist mõjutavad tegurid

ARENGUSEIRE
KESKUS

Mis on lõimumine?

“Lõimumispoliitika eesmärk on aidata kaasa Eestis sidusa ja stabiilse ühiskonna kujunemisele, kus eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed on omaks võtnud Eesti identiteedi ning peavad Eestit oma kodumaaks, osalevad aktiivselt ühiskonnaelus, sh tööhõives, elukestvas õppes ja kodanikuühiskonnas, jagavad demokraatlikke väärtusi, annavad oma osa riigi ja ühiskonna arengusse ning orienteeruvad Eesti kultuuriruumis. Lõimumise aluseks on Eesti ühiskonna avatus ning inimeste teadlikkus ja austus erinevate kultuuride ja keelte vastu ning Eesti identiteedi omaksvõtt.”

Lõimumist, töötamist ja peresid mõjutavad tegurid

Üldised tegurid

- Eestisse jäävate põgenike arv
- Sotsiaalsüsteemi võimekus
- Eesti avatus põgenikele
- Eesti pikaajaline majanduskasv

Lõimumine

- Põgenike emakeel
- Põgenike lõimumismuster
- Lõimumise kiirus
- Põgenike laste haridustee

Töötamine

- Põgenike elukoht ja töövõimalused
- Erialasel tööal töötamise võimalus

Pered

- Põgenike sündimuskäitumine
- Põgenike sooline tasakaal

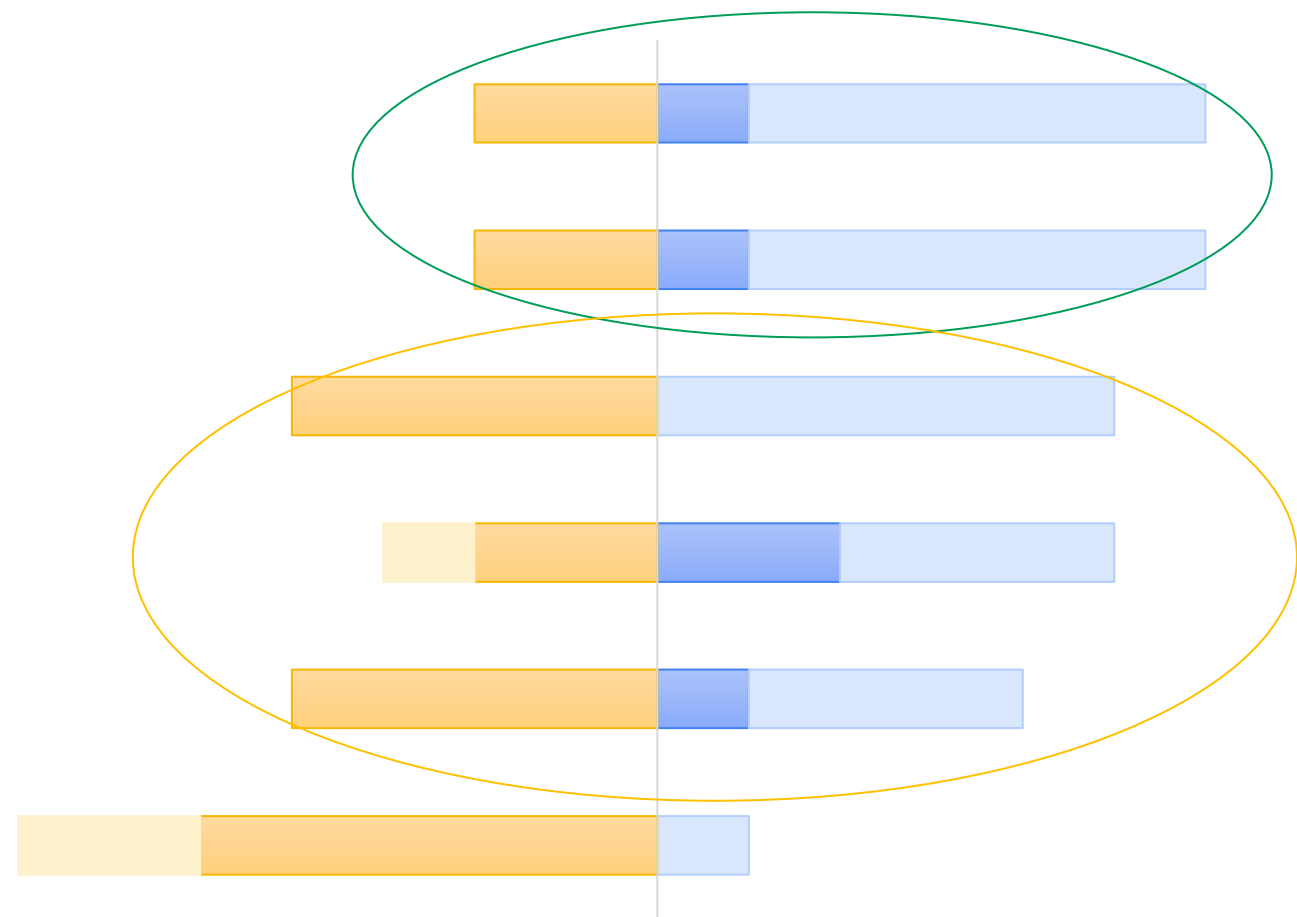

Lõimumist mõjutavate tegurite olulisus

Kui tõenäoliseks peate järgmiseid arenguid sõjapõgenike lõimumisel?

- Sõjapõgenikud vajavad laialdast psühholoogilist abi
- Sõjapõgenikud lõimuvad eelkõige eesti emakeelega kogukonnaga
- Sotsiaal- ja haridussüsteem suudavad sõjapõgenike vajadustele vastata
- Põgenikud leiavad kiiresti (kuni 10 aastaga) erialase ja nende haridustasemele vastava töö
- Mehed liituvad Eestisse tulnud peredega, sooline tasakaal põgenike seas ühtlustub
- Sõjapõgenike edasine sündimus kujuneb eestlaste sündimusega sarnaseks

Allikas:

Lõimumisvaldkonna
ekspertide küsitlus,
2022

■ Väga tõenäoline

■ Tõenäoline

■ Vähetõenäoline

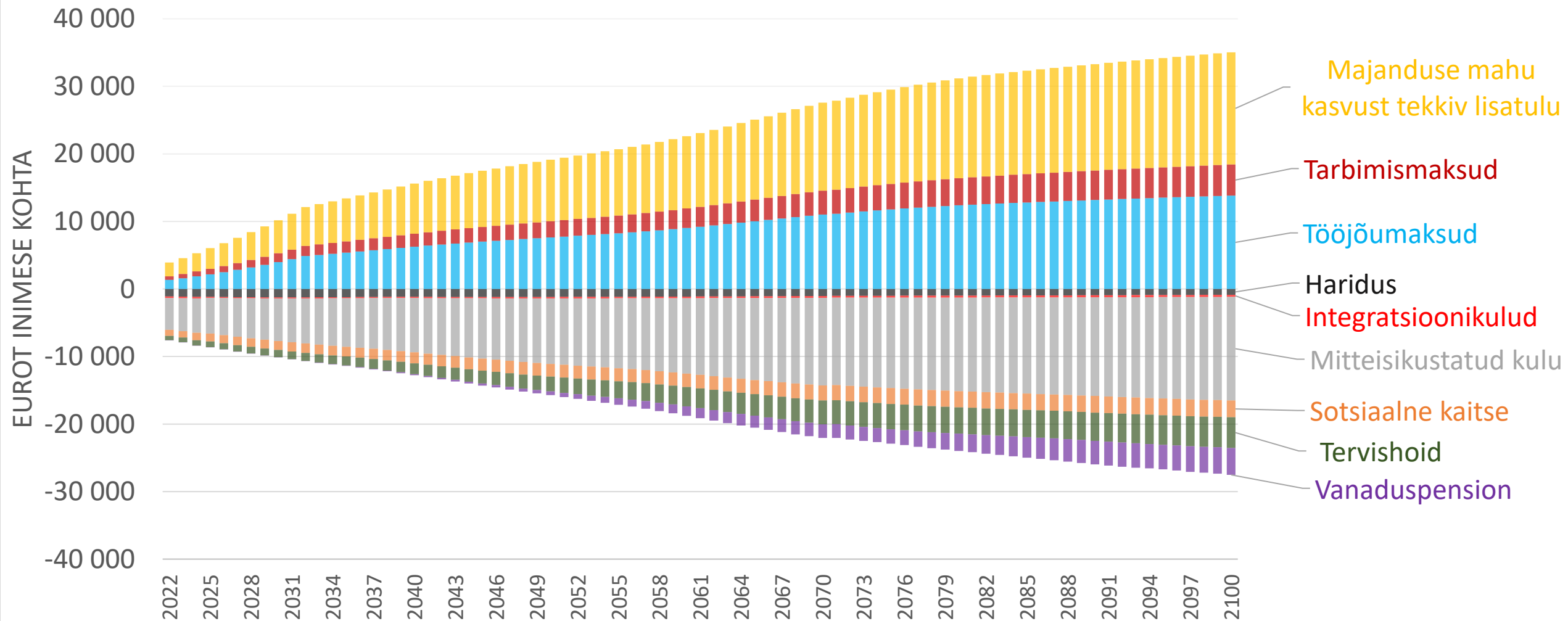
■ Üldse mitte tõenäoline

Mõju riigi kuludele ja tuludele

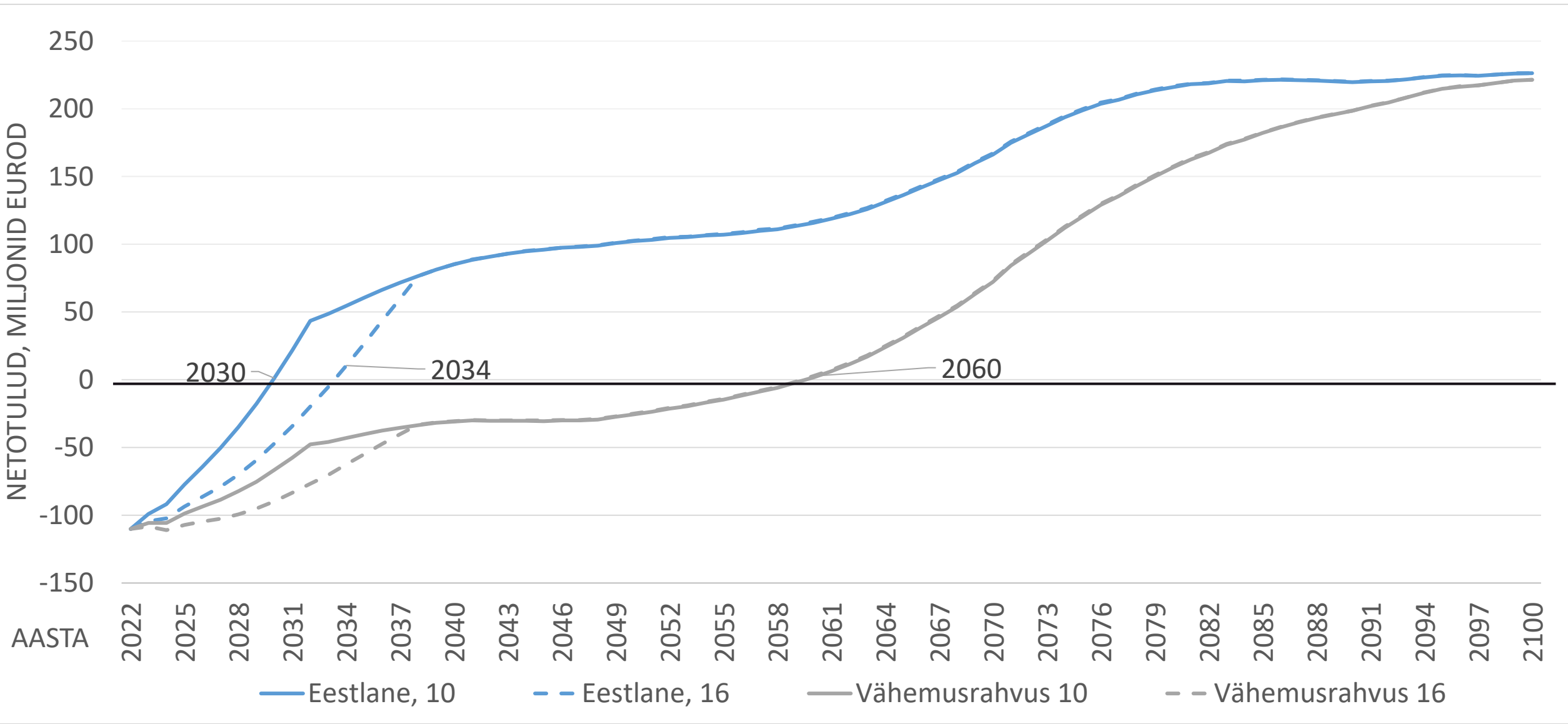

ARENGUSEIRE
KESKUS

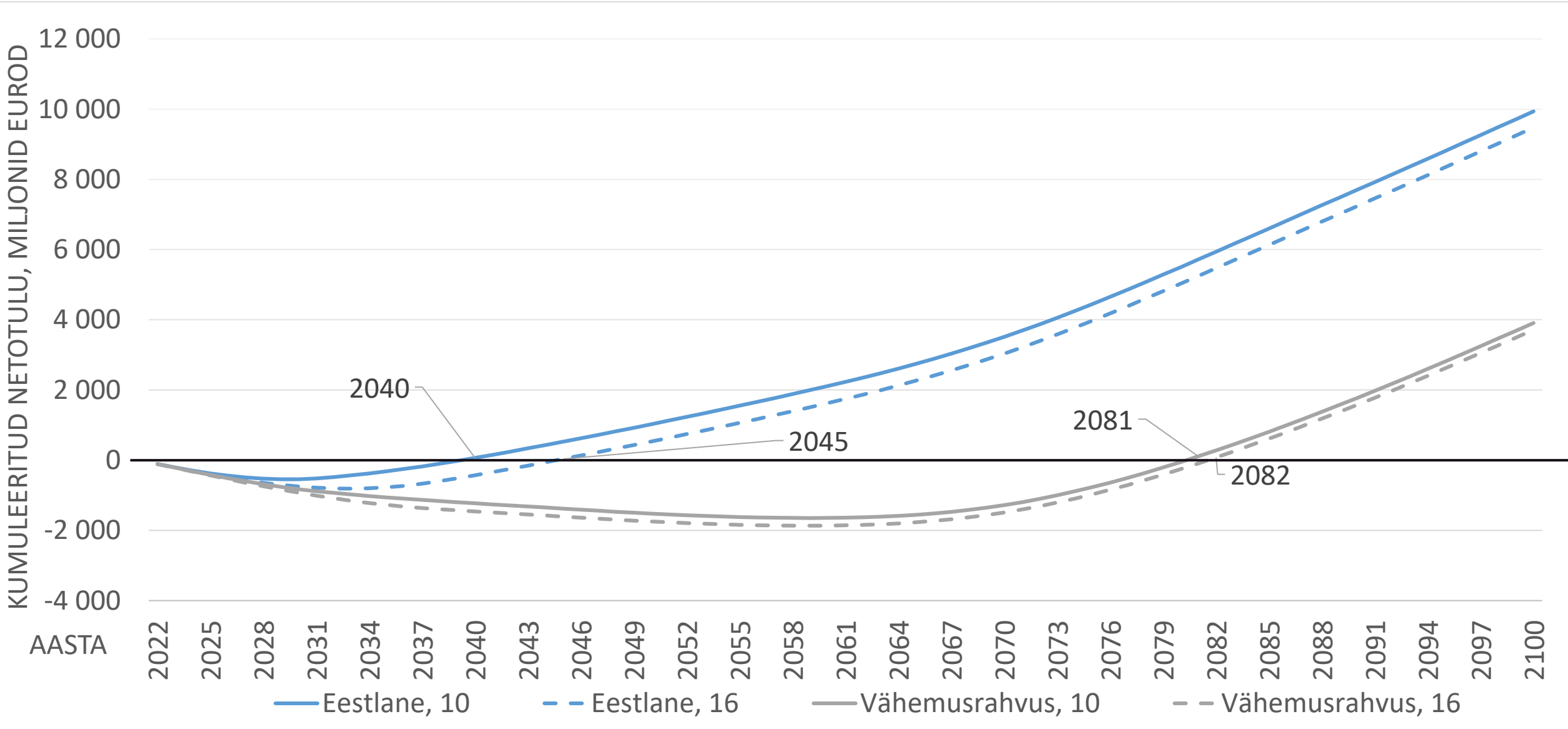
Keskmine kulu sõjapõgeniku kohta 2022. aasta jooksul on 7590 eurot ja tulu 3920 eurot 2021. aasta hindades

Riigi iga-aastased netotulud 30 000 sõjapõgenikuga

Riigi kumulatiivne netotulu 30 000 sõjapõgenikuga

Kokkuvõte

- Sõjapõgenike hulgast sõltub, kui kaugele lükkub Eesti rahvastiku vähenemine. Järgmiseks 40 aastaks paraneb tööealiste ja vanemaealiste suhtarv
- 30 000 sõjapõgeniku Eestisse jäämine ei ohusta eestlaste osakaalu kasvu Eesti rahvastikus
- Üks tähtsamaid tegureid, mis määrab sõjapõgenike pikaajalisi väljavaateid Eestis on see, kas lõimutakse eesti kogukonda või kohalike vähemusrahvustega
- Lähikümnenditel ületavad sõjapõgenikega seotud kulud tulusid
- Sõjapõgenike sissetulekute jõudmisel eestlastega sarnasele tasemele jõuavad riigi tulud plussi 2040-ndateks aastateks, aga sissetulekute jäämisel vähemusrahvuste tasemele alles 2080-ndateks aastateks

Aitäh!